

بازی های بزرگسالان جهان

نویسندگان: کریستین و ژاکومبا، توماس، سلین پِسکاتوره

تصویرگر: آن ترین

مترجم: مجتبی ترکانشوند

یک ضرب المثل مالاکاش (ماداگاسکار) می گوید: «زنی را اگر خوب بنگریم یک بازی است» پس در این بازی خوب شرکت کنیم و لذت ببریم. زندگی یک بازی زیبا است.

با تشکر از همسرم، همبازی
من و مری فرزندانمان
در چرخه زندگی.

Jeux
de plein air

سرشناسه : کولومبل، کریستین دو Colombel, Christine de
 عنوان و نام پدیدآور: بازی‌های کودکان جهان/نویسندگان کریستین دو کولومبل، آن توماس،
 سلین پسکاتوره؛ تصویرگر آن‌ترین؛ مترجم مجتبی ترکاشوند.
 مشخصات نشر: تهران: خانه ادبیات، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری: ۵۶ ص.: مصور (رنگی).
 شابک: ۵-۴۰۶-۵۴۵-۹۶۴-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: گروه سنی: ب، ج. موضوع: بازی‌های کودکان -- راهنمای آموزشی
 موضوع: بازی‌ها
 شناسه افزوده: پسکاتوره، سلین
 شناسه افزوده: توماس، آن
 شناسه افزوده: آن‌ترین، آن، تصویرگر
 شناسه افزوده: ترکاشوند، مجتبی، مترجم
 رده بندی رویی: ۱۳۹۴ ب ۸۵۵/۴ ۷۹۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۲۲۹۰۳۰

بازی‌های کودکان جهان

نویسنده: کریستین دو کولومبل، آن توماس، سلین پسکاتوره
 تصویرگر: آن‌ترین
 مترجم: مجتبی ترکاشوند
 تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه
 چاپ اول: ۱۳۹۴
 شابک: ۵-۴۰۶-۵۴۵-۹۶۴-۹۷۸

www.khaneyeadabiyat.com

www.irankoodak.com

تلفن مرکز پخش: ۶۶۹۵۳۶۰۶ - ۶۶۹۵۳۶۱۸

تلفن فروشگاه: ۶۶۴۱۰۷۴۱

قابل توجه والدین محترم :

استاد دکتر علی شریعتی در کتاب «پدر، مادر ما متهمیم» با تحلیل مسائل اجتماعی جامعه ایران مسئولیت پذیری والدین را خاطر نشان کرد. اگر ما این جا در مقدمه این کتاب هشدار آن فرهیخته دلسوز را به عاریه بگیریم و پدر و مادرها را نسبت به بحران اجتماعی و روحی کنونی کودکانمان مسئول بدانیم به خطا نرفته ایم. طی دهه اخیر که استیلای تکنولوژی و انواع وسائل الکترونیکی مرتبط با فضای مجازی (مبایل، تابلت، لبتاب و...) فرزندان مان را از ما دور کرده اند، لزوم توجه به آن ها و صرف وقت بیشتر با عزیزمان بیش از پیش ضروری شده است. بدیهی است همه ما در مقابل وسوسه بازی های سایبری و جذابیت شان در نزد فرزندانمان ناتوان شده ایم. این ابزار مه وزه ساعت ها وقت و توان آن ها را به خود مشغول کرده اند. زبان ها و آسیب های فکری و جسمی، حتی روانی این وسائل بر روی کودکانمان مبرهن و آشکار است. در این شرایط برای نجات بچه ها ما چه باید بکنیم؟

برای شروع به آن ها فکر کنیم. با کودکان همنشینی بیشتری داشته باشیم، برایشان وقت بگذاریم. این عزیزانمان را با بازی واقعی و طبیعت آشنا کنیم. برای کم کردن وابستگی کودکانمان به وسائل الکترونیکی، زمان مان را به فعالیت های جمعی و با نشاط بدنی ترغیب کنیم. پیشنهاد می کنیم در جهت تربیت آن ها و کم کردن وابستگی شان به این وسائل از بازی، به عنوان عنصر جایگزین و انگیز حضور و لمس جهان بیرون، طبیعت و دنیای واقعی بقدر کافی بهره بگیریم.

در این مسیر بازی های فکری و فیزیکی بویژه جمعی و گروهی و به طریق اولی انواع بازی ها و سرگرمی هایی که در فضای باز انجام شود بسیار مناسب تر هستند.

همه ما می دانیم که بازی برای کودکان یک فعالیت اجتناب ناپذیر است. بازی در زندگی آن ها نقش خیلی مهمی ایفا می نماید و بدین جهت باید آن را جدی گرفت. با این وجود در روزهای تعطیل آخر هفته و یا در تعطیلات طولانی تر غالباً خانواده ها با این مشکل که چگونه اوقات فراغت کودکانشان را پر نمایند، مواجهند و فکرشان به جایی

نمی رسد. هدف این کتاب این است که به والدین و کودکان تعدادی

راه کار عملی و جالب ارائه نماید. ما می دانیم که پیشنهادهای و بازی های

ارائه شده ی ما برای والدین یادآور خاطرات خوش کودکی شان و درعین حال

قدمی در جهت پرکردن وقت آزاد (کسالت) کودکان و حتی تقویت روحیه

و شور و نشاط آن ها خواهد بود.

ما سعی کرده ایم در این کتاب برای هریک از بازی ها با جملاتی ساده و روان، قوانین و مقررات بازی ها را شرح دهیم. ما تصور نمی کنیم که این کتاب دایره المعارف بازی ها باشد بلکه تلاشی است در جمع آوری مجموعه ای از بازی و سرگرمی های شادی آور برای کودکان

سنین ۶ تا ۱۲ سال.

دریک پاراگراف تحت عنوان «وضعیت عمومی» چگونگی و شرایط زمین و مقررات مربوط به بازی را شرح داده‌ایم و در صورتی که ابزار یا وسایلی لازم باشد ذکر شده است. اگرچه ما تلاش کرده‌ایم مجموعه‌ای متنوعی از بازی‌های دنیا را در این کتاب ارائه نماییم، ولی معترفیم که همچنان کامل نیست. نکته بعد این که ممکن است نام یک بازی در این کتاب به گونه‌ای معرفی شده باشد در حالی که همان بازی در سرزمین دیگر تحت عنوان جدیدی شناخته شود و یا در مقررات و اجرای بازی تغییرات و اختلافاتی وجود داشته باشد. در این خصوص تلاش شده است برای هر بازی شایع‌ترین گونه (شیوه) معرفی گردد و در بعضی موارد اختلافات یا گوناگونی‌ها را نیز شرح داده‌ایم.

در خصوص محدوده‌ی سنی بازیکن‌ها، ما ۶ تا ۱۲ سال را پیشنهاد کرده‌ایم. برای این امر استدلال ذیل را داریم.

غالباً نوجوانان بزرگ‌تر از ۱۲ سال با هم سن‌هایشان بازی نمی‌کنند و بیشتر ترجیح می‌دهند با هم صحبت و اختلاف کنند. مورد مسائل مختلف بحث کنند یا به بازدید و تماشای نقاط و اماکن مختلف بروند. کم‌تر از ۶ سال نیز به هم سن‌های خود تمایل نشان نمی‌دهند و بیشتر بازی با اسباب بازی (سبزه‌ساز) با بزرگ‌ترها و والدین را ترجیح می‌دهند.

بازی کودکان کوچک‌تر از پنج سال

بازی یکی از بهترین شیوه‌های رشد و تقویت شخصیت کودک تلقی می‌شود. برای کودکان، بازی یک فعالیت طبیعی محسوب می‌شود که مانند و هم‌تراز دیگر مفاهیمی مانند رشد، آموزش و ارتباط برقرار کردن، ضرورت داشته و مساعداً دلیل همراهی بازی‌ها با لذت و شادی از اهمیت بیش‌تری نیز نسبت به سایر مفاهیم برخوردارند.

خردسال کم‌تر از ۵ سال به‌طور طبیعی با سن اعظم از وقت خود را به بازی می‌پردازد و این فعالیت برای رشد او اهمیت دارد. حتماً شنیده‌اید که می‌گویند کودکی که بازی نمی‌کند، بیمار است. کودک از طریق بازی می‌آموزد که رفتارهای مختلف را تمرین کند و آن‌ها را در خود رشد دهد. بازی یک روش برای بیان احساسات اوست همان‌گونه که زبان و گفتار و یا نقاشی‌های کودک وسیله‌ی بیان افکار و شخصیت او است.

کودک از طریق بازی رشد و نمو می‌کند و بر اندام و اعضاء بدن خود و محیط اطرافش احاطه و تسلط پیدا می‌کند. او تمرین می‌کند از یک نردبان بالا رود یا روی جدول کنار خیابان قدم بزند. به تدریج فعالیت‌های خلاقانه و پیچیده‌تری را تجربه می‌کند (مثلاً طناب‌بازی یا ليله بازی و غیره...) و کودک در خلال بازی به خواص فیزیکی اسباب بازی‌هایش پی می‌برد.

کودک در طی بازی‌هایش دایره‌ی لغاتش را افزایش می‌دهد و از طریق بازی با کلمات یاد می‌گیرد که فکر خود را به‌کار اندازد. بازی به او کمک می‌کند تا درگیری‌های عاطفی و احساساتی خود را حل کند و بر ترس و خجالت خود مسلط گردد، کودک در حین بازی همانندسازی کرده و از بزرگ‌ترها تقلید می‌کند او با مفاهیمی مانند قانونمندی فعالیت‌ها و این‌که باید خود را با قوانین منطبق نماید، آشنا می‌گردد و می‌آموزد که هماهنگی و همکاری با دیگران به نفع اوست و بدین شیوه اندک اندک بسوی اجتماعی شدن گام برمی‌دارد. کودک خردسال در آغاز تنهایی بازی می‌کند، با خودش حرف می‌زند، با دوستان خیالی‌اش و یا اسباب بازی‌ها، عروسک یا خرس کوچولوش صحبت می‌کند. در این مرحله او در مرکز و کانون بازی‌هایش قرار دارد. به مرور با کودک دیگری که برخورد می‌کند، ظاهراً چنین تصویری می‌شود که با هم بازی می‌کنند،

در حالی که در یک از آن‌ها برای خود به تنهایی بازی می‌کند در مرحله‌ی بعد است که کودک برای ورود به بازی‌های عمومی تمایل نشان می‌دهد. در ابتدا بازی‌های جمعی که با آهنگ و ترانه همراهند، تمایل نشان می‌دهد و تصنیف یا شعرهای کوتاه و خوش آهنگ را یاد می‌گیرد. کم‌کم کودک ۴ تا ۵ سال به بازی‌های پر فعالیت مانند دنبال هم کردن سایه‌ی یکدیگر را گرفتن و... علاقه نشان می‌دهد.

در مرحله بعد به بازی‌هایی که مطالب بیشتری را به او می‌آموزد و فرصت تقلید و همانندسازی بیشتری به او می‌دهد تمایل بیشتری نشان می‌دهد. به‌طور قطع در این سن لازم است بازی‌ها بیش‌تر با شادی و لذت همراه باشد و نباید فراموش کنیم که کودک به دستور و امر کسی به بازی نمی‌آید و یا به تعبیر دیگر بازی که یک خواست و میل خودجوش اوست و در مواقعی که تمایل دارد، بازی می‌کند.

مربی یا سرپرست بازی‌ها:

قبلاً گفته شد که بازی‌های موجود در این کتاب برای سنین ۶ سال تا ۱۲ مناسب است و غالباً برای فضای آزاد مانند: باغ، حیاط مدرسه، زمین ورزش و خارج از شهر (بیلاق) ... قابل استفاده است. از این رو حضور یک مربی یا سرپرست غالباً ضروری است. به علاوه سرپرست بازی‌ها باید تلاش کند شور و نشاط جمع کودکان را تقویت کند و آن‌ها را از کسالت یا خجالت خارج سازد. او وظیفه دارد بچه‌هایی را که کم تحرک یا به عبارتی یخ هستند، با دیگر بچه‌ها هماهنگ و همراه نماید و این هدف به خودی خود عملی نمی‌شود مگر این‌که از قبل برنامه‌ریزی خوبی شده باشد. سرپرست بازی‌ها در ابتدا از کودکان سن آن‌ها را سؤال می‌کند (اگر از قبل نمی‌داند) سپس محل و محیط بازی را شناسایی می‌نماید و آن‌گاه برای انتخاب بازی تصمیم می‌گیرد. به نظر ما مهم‌ترین عامل یا شاخص انتخاب بازی، مجله‌دهی سن شرکت‌کننده‌ها (با بازیکنان) است.

او وظیفه دارد بچه‌هایی را که کم تحرک یا به عبارتی یخ هستند، با دیگر بچه‌ها هماهنگ و همراه نماید و این هدف به خودی خود عملی نمی‌شود مگر این‌که از قبل برنامه‌ریزی خوبی شده باشد. سرپرست بازی‌ها در ابتدا از کودکان سن آن‌ها را سؤال می‌کند (اگر از قبل نمی‌داند) سپس محل و محیط بازی را شناسائی می‌نماید و آن‌گاه برای انتخاب بازی تصمیم می‌گیرد. به نظر ما مهم‌ترین عامل یا شاخص انتخاب بازی محدودی سن شرکت‌کننده‌ها (یا بازیکن‌ها) است.

مسلماً است خردسال ۶ ساله به بازی‌های مورد علاقه‌ی کودک یا نوجوان ۱۲ ساله جذب نمی‌شود و بالعکس. برای کودکان ۶ تا ۹ سال باید بازی‌های حرکتی با مقررات ساده انتخاب کرد، مانند: دنبال کردن، توپ بازی، مسابقه برای رسیدن به یک هدف و... این بچه‌ها حوصله و تحمل کم‌تری دارند و میزان توضیح بازی باید کوتاه و مختصر باشد و هر چه زودتر بازی را شروع کرد و بعضاً مقررات را حین بازی توضیح داد. برای بچه‌های ۱۰ تا ۱۲ ساله بازی‌های پیچیده‌تری لازم است و قوانین و اطلاعات بازی برای آن‌ها جذاب‌تر است. کودکان سن بالاتر کم‌تر با سرپرست نیاز دارند و از مداخله‌ی زیاد وی نیز خسته می‌شوند مربی باید بیشتر نقش ناظر را ایفا کند. مثلاً شروع و خاتمه‌ی بازی را اعلام کند، یا شرایط بازی را توضیح دهد. سرپرست بازی باید دقت کند در مواقعی که کودکان از یک بازی خسته شده‌اند، بازی دیگر را پیشنهاد نماید. سرپرست حتماً قبل از شروع به تشریح یک بازی باید قوانین و مقررات آن را به خوبی مطالعه نماید تا مبادا در توضیح خود اشتباه کند و توسط یکی از کودکان که برای بازی را به راز او می‌داند،

مورد اعتراض قرار گیرد. مسئله‌ی بعد چگونگی انتخاب ترتیب بازی‌ها است. لازم است در ابتدای برنامه که بچه‌ها حالتی خشک و بسته و درونگرا دارند، بازی‌های ساده و پرتحرک پیشنهاد شود تا قدری فضا را صمیمی و راحت نماید. بچه‌ها در ابتدا خجالتی یا منفعل هستند و لازم است روی آن‌ها را باز کرد و جو خشک حاکم را با شوخی و خنده منعطف نمود. بازی‌های پرهیاهو و پرتحرک مثل گربه نشسته

(نشستنکی)، چهارگوشه... مناسب است. سرپرست باید در طول برنامه سعی کند مرتب بازی‌ها را عوض کند. نکته‌ی بعد این‌که بعضی از بازی‌ها همه‌ی کودکان داخل زمین را به فعالیت وادار نمی‌کنند و قانون بازی ایجاب می‌کند دو یا سه نفر بیشتر از بقیه فعال باشند و بقیه نظاره‌گر آن‌ها می‌شوند. مربی لازم است به تناوب بعد از این بازی نوعی از بازی که همه را به فعالیت وادار می‌دارد شروع کند. به تعبیری دیگر مدتی یک بازی را پیشنهاد کند که همه به یک میزان فعالیت کنند بعد بازی دیگری که تعداد بازیکن فعال دو یا سه نفر است، انتخاب کند و از نو بازی دیگری که همه فرصت فعالیت داشته باشند.

در خلال بازی ممکن است با تقسیم کودکان به دو گروه به تدریج بین آن‌ها فضای رقابت و کشمکش رخ دهد، در این مرحله سرپرست با تغییر آرایش تیمی و پیشنهاد بازی‌های متنوع مثلاً فکری و هوشی باید تلاش کند فضای فکری آن‌ها را عوض کند.

نکته‌ی دیگر این‌که بچه‌ها نیز دارای یک سطح استعداد و توانایی فکری و جسمی نیستند لذا سرپرست باید تلاش نماید که همیشه یک کودک خاص پیروز نشود. او با پیشنهاد و تعویض بازی‌های فکری، جسمی، حرکتی، سرعتی، قدرتی... به گونه‌ای عمل می‌نماید، که هر یک از بچه‌ها حداقل یکبار فرصت برنده شدن را پیدا کند. (این مسئله در شخصیت و روحیه‌ی آن‌ها مؤثر است). سرپرست لازم است به شرایط روحی و اخلاقی کودکان توجه نماید و بتواند کودک تنبل، ضعیف و شکست خورده را با کودک جریز و متخلف در کنار هم هدایت کند، او قلب کودک متخلف را در مقابل دیگران به رخ نمی‌کشد ولی از خطای او هم اجتناب می‌کند و در کناری به او گوشزد می‌کند تا خطر طرد او توسط دیگران رخ ندهد. سرپرست سعی می‌کند ابتدای بازی‌های ساده را مطرح و به تدریج بازی‌های پیچیده‌تر را به آن‌ها پیشنهاد نماید تا بدین ترتیب در ابتدا بازی که معمولاً تعدادی هنوز نرسیده‌اند نیز در آن شرکت کنند. در ابتدای برنامه به تکرار و تمرین بازی‌های قدیمی و سپس به یادگیری بازی‌های جدید و پیچیده سپری خواهد شد. از جمله ویژگی‌های مهم یک سرپرست می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- گرازی و گشاده‌رویی و برخورد خوب داشته باشد.

- تسلط و شناخت کافی از بازی‌های مختلف داشته باشد.

- قاطعیت و مدیریت خوبی برای اداره‌ی کودکان از خود نشان

دهد و آن‌ها را ملزم به اجرای فرامین و برنامه‌هایش بنماید.

- اما قبل از همه چیز یک سرپرست خوب باید دوست

داشته باشد که بازی کند و بازی علاقه داشته باشد.

تنها چیزی که باقی می‌ماند این است که چه نوع بازی را سریع کنیم، فراموش نکنید که خوش باشید.

